

บทคัดย่อ

169991

ชื่อภาคนิพนธ์ : การประเมินผลโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ
กรณีศึกษาจังหวัดเชียงราย
ชื่อผู้เขียน : นายธนุ ส่วนสกุล
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2548

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรที่ร่วมโครงการในแง่ขบวนการบริหารจัดการ 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโครงการ ในด้านความเข้มแข็งของเกษตรกรที่สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างยั่งยืนหลังเสร็จสิ้นโครงการ

การศึกษานี้เป็นแบบวิจัยเชิงคุณภาพข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา รวบรวมจากเอกสารและจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโครงการ จำนวน 6 คน และจากเกษตรกรตัวอย่างของโครงการ จำนวน 3 คน เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จของโครงการ จำนวน 3 คน และเกษตรกรที่เลิกกิจกรรม ตามแบบสำรวจเพื่อจัดทำทะเบียนเกษตรกรที่มีความพร้อมเข้าร่วมโครงการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดเชียงราย จำนวน 6 คน ตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพและทำการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ด้วยวิธีการเทคนิคสามเส้า ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เบื้องต้น โดยพิจารณาความสอดคล้องของ เนื้อหา ซึ่งยึดหลักตรรกะเทียบเคียงแนวคิดทฤษฎีควบคู่กับผลเชิงประจักษ์และนำเสนอข้อมูลด้วย วิธีพรรณนา

ผลการศึกษามีดังนี้

1) ในด้านประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริ กรณีศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่า ด้านที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ได้แก่ การจัดตั้งองค์กรโครงการ โดยพิจารณาจากความชัดเจนของรูปแบบองค์กร ความเหมาะสมของบทบาทหน้าที่กับภารกิจโครงการ ความเหมาะสมในการมอบหมายภารกิจให้ผู้ปฏิบัติงาน การชี้แจงให้

169991

ผู้ปฏิบัติงานให้มีความสามารถปฏิบัติงานโครงการ การมีขั้นตอนวิธีการทำงานที่ชัดเจน การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและการประสานงานให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่น ด้านที่มีประสิทธิภาพรองลงมาและควรปรับปรุง ประกอบด้วย การมีแผนบริหารบุคคล งานระเบียบปฏิบัติด้านการเงิน สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นในการทำงาน การมีแผนในการกำกับติดตามประเมินผล ด้านที่ต้องจัดให้มีเพิ่มได้แก่ การส่งเสริมให้เกิดขวัญกำลังใจในการทำงาน การจัดเตรียมความพร้อมด้านอาคารสถานที่ การนำผลในการกำกับติดตามประเมินผลมาใช้ปรับปรุงการทำงาน

2) ในด้านประสิทธิผลของโครงการด้านความเข้มแข็งของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรมีความเข้มแข็งทางด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต การหาความรู้เพิ่มเติม ความขยันหมั่นเพียรไม่เกียจคร้าน การเกิดทักษะในการประกอบอาชีพและการมีรายได้เพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมา มีการออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีการถ่ายทอดความรู้จากการดำเนินงานโครงการ ส่วนการสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการวางแผนการผลิตร่วมกัน การรวมกลุ่มการผลิต การสร้างเครือข่ายการผลิต การตลาดยังไม่ได้ดำเนินการ

ข้อเสนอแนะ

1. เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารโครงการ

- ผู้บังคับบัญชา ควรพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพราะจะมีผลต่อประสิทธิภาพโครงการ
- ผู้บังคับบัญชา ควรให้ความสำคัญในการคัดเลือกบุคลากรของหน่วยงานที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และมีการกำกับติดตามประเมินผล
- ผู้จัดการโครงการ ควรมีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติด้านการเงิน
- ผู้จัดการโครงการ ควรจัดหาสถานที่ให้หน่วยงานที่ร่วมปฏิบัติงานโครงการทำงานได้สะดวก
- ผู้จัดการโครงการ ควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานให้หน่วยงานที่ร่วมโครงการ
- หน่วยงานที่รับผิดชอบการประเมินผลควรประเมินผลโครงการก่อนการดำเนินงานระหว่างดำเนินงาน และหลังโครงการเสร็จสิ้น

169991

2. เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของโครงการด้านความเข้มแข็งของ
เกษตรกร

- ทางราชการต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเข้าใจหลักการของการ
ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ผลผลิตปลายทางที่ควรจะได้รับและรายละเอียด
และหลักเกณฑ์ของโครงการ
- ผู้จัดการโครงการ ควรจัดหาวิทยากรฝึกอบรมเกษตรกรที่ร่วมโครงการ
ด้านการสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยี
- หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการเกี่ยวกับการรวมกลุ่มการผลิตการตลาด
ควรให้ความรู้กับเกษตรกรที่ร่วมโครงการด้านการรวมกลุ่มการผลิตและ
การตลาด

ABSTRACT

169991

Title of Research Paper : Evaluation of the New Theory Based Agriculture Initiated by His Majesty king Rama IX : A Case Study of Chiangrai Province

Author : Mr. Thanoo Huansakul

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

The purpose of the study was twofold : 1) to find out the efficiency of the management of the New Theory based agriculture by the farmers participating in the project, and 2) to evaluate the effectiveness of the project in terms of the farmers' ability to lead their lives sustainably after the end of the project.

This qualitative research derived the data from related documents and in-depth interview of six officials working for the project, three sample farmers in the project, three farms who were successful after joining the project, and six farmers who gave up. The list of farmers was taken from a survey for registering farmers who were ready to join the project and to follow the self-sufficiency philosophy in Chiangrai province. The triangulation technique was used to test the reliability of the data. The data were first considered to see the harmony of the contents, based on logic, the theory concept and empirical evidence. Then the data were descriptively reported.

The findings were summed up as follows:

1) **Efficiency of the administration process.** The most efficient was the establishment of the project organization, which was considered from the clearness of the organization form, appropriateness of the role or responsibility and the project activities, appropriateness in assigning responsibilities to the implementers, clear explanation of the project to the implementers, clear work procedures, division of labor and coordination among implementers. The second most efficient, which also needed improvement was personnel administration plan, financial regulations, work facilities, and follow-up and evaluation plan. What needs to be added was boosting the personnel's work morale, preparedness of office buildings, use of the evaluation results to improve the work.

169991

2) Effectiveness of the project in terms of the farmers' strength. It was found that the farmers were strong in introducing modern technology to develop production. They were diligent and liked to acquire more knowledge, so they could develop occupational skills and had more income. This aspect was the most effective. The second most effective aspect was having saving to use when necessary, followed by transferring knowledge from the project implementation. On the contrary, devising technological innovations, planning producing together, forming a production group, building a production network and marketing have not been carried out yet.

Recommendations

1. To improve the efficiency of the project management, the following should be done :

1.1 The superior should raise the employees' salaries. This will contribute to the effectiveness of the project.

1.2 The superior should give importance to the personnel recruitment. The qualified personnel should be recruited and their performance appraised.

1.3 The project manager should hold a meeting to explain about the financial regulations.

1.4 For convenience, the project manager should find offices for the agencies that help implement the project.

1.5 The project manager should provide these agencies with work facilities.

1.6 The agency responsible for project evaluation should evaluate the project before, during and after the project ends.

2. To improve the farmers' strength, the following should be done.

2.1 The government should inform the farmers of the principle of New Theory-based agriculture, the output and the project regulations.

2.2 The project manager should look for qualified trainers to train the farmers in the project on creating technological innovation.

2.3 The agency responsible for the forming of production groups and marketing should educate the farmers about these concepts.